

Je nutné ihned rozdělovat příchozí platbu strážníků za stravné a režii v programu Stravné?

Ne, není to nutné. Naopak toto rozdělení není žádoucí jak z pohledu vedoucí školní jídelny, tak z pohledu účetní. Neexistuje ani žádný právní důvod definovaný právní normou SR, ani žádný praktický důvod vyplývající z chodu školní jídelny, který by uživatele nutil takto samostatně účtovat o platbách (tj. i přeplatcích a nedoplatcích strážníků) za stravné a režii. Z účetního pohledu tak také není žádný důvod, proč evidovat přeplatky/nedoplatky účelově rozdělené na více než jednom účtu 324.

Toto rozdělování je v praxi velmi problematické, neboť způsobuje tyto problémy:

- V průběhu měsíce přijatá platba strážníka je zálohou a není jasné, na co se tato záloha vyčerpá.
- Rodič strážníka chce platit jednou částkou a nechce posílat peníze nadvakrát (ušetří peníze za poplatky v bance i svůj čas).
- Školní jídelna chce snižovat své náklady také (administrativní i skutečné) a proto také chce minimalizovat počet přijatých plateb od jednoho strážníka
- V případě, že je jedna platba od konkrétního strážníka „uměle“ rozdělena na část za stravné a část za režii, nastává problém v případě odhlášky jídla, neboť v tomto případě je nutné snížit předpis nejen z „úctu“ za stravné, ale také z „úctu“ režii.
- V případě, že strážník zaplatí jinou částku (např. nižší tj. 25 Euro), než je předpis zálohy na stravné a za režii (např. 30 Euro), je nutné rozhodnout, kde vzniká dluh a v jakém poměru – jakou poměrnou částí dluhu ve výši 5 Euro je zatížen „účet“ stravného a jakou poměrnou částí dluhu je zatížen „účet“ režii?

Všem těmto problémům se lze elegantně a samozřejmě legálně vyhnout v případě, že upustíme od výše popsaného členění plateb.

Člení takto vaše jídelna nebo jiná organizace platbu např. za nájemné? Nájemné přece také obsahuje platbu za vlastní pronájem prostor, vodné, stočné, platbu elektřiny či plynu, poplatek za internet či TV, úklid prostor apod. Princip zde je zcela totožný. Jde také o sdužený předpis platby, který obsahuje několik dílčích položek. Nedoplatek a přeplatek na nájemném je pak také vždy sledován jako celek a nikoliv za jednotlivé dílčí položky. Přesně takto je potřeba dívat se i na stravné a režii, případně další předpisy ve školní jídelně (školné, ubytování, identifikační média apod.).

Podívejme se na daný případ rozdělování předpisů a plateb na stravné a režii na konkrétním příkladu tak jak je uveden v publikaci „Účtovné sůvztáhnosti v samosprávě“ z roku 2012:

Příklad: Školní jídelna pro evidenci přeplatků a nedoplatků strážníků používá účet 315 a 324 v analytickém členění na účet stravného a účet režii:

Pro jednoduchost máme v evidenci stravného jednoho dětského strážníka (HČ), který platí 1 Euro za oběd + režii 0,50 Euro. V měsíci bylo 20 stravných dní. Celkový předpis pro strážníka k úhradě činí $1,5 \times 20 = 30$ Euro. Strážník tak zaplatí za stravovaný měsíc 30 Euro a tyto peníze posílá jednou společnou platbou. Účtování ve školní jídelně vypadá takto:

1. Předpis za stravné	20,-	315/10 // 602/AE
2. Předpis za režii	10,-	315/50 // 602/AE
3. Platba od strážníka	- za stravné 20,-	221 // 324/10
	- za režii 10,-	221 // 324/50
4. Zúčtování zálohy	- za stravné 20,-	324/10 // 315/10
	- za režii 10,-	324/50 // 315/50

Platba od strážníků je v tomto ideální případě zúčtována na analytiku účtu 324 jen díky tomu, že nedošlo k žádnému problému popsanému v předchozích řádcích!

Jakým způsobem by však byla platba rozdělena (přiručena jednotlivým analytikám) tam, kde by například strážník v hlavní činnosti zaplatit jen 23 Euro. Šlo by 20 Euro na úhradu

stravného a 3 Eura na úhradu režie? Nebo by šlo 10 Euro na úhradu celé režie a jen 13 Euro na úhradu stravného? Kdo by určil tento poměr, aby byl dluh rozdělen spravedlivě dle účelu? Tím by vzniknul u strávnicka na účtech 324 vždy nedoplatek. Jak by se dál vyvíjela situace další měsíc, kdyby se problém opakoval? Dovedete si představit problém tam, kde je v evidenci například 800 strávnicků?

Naše doporučení, díky kterému se vyhnete těmto problémům tedy zní:

- Veškeré přijaté platby účtujte na jeden účet 324 (nerozdělujte platbu na stravné a režie) – 221 // 324.
- Po měsíční uzávěrce na základě celkového počtu uvařených (tj. skutečně spotřebovaných) jídel, lze zaúčtovat samostatný předpis za stravné a za režie (účet 315) – 315/AE // 602.
- Po měsíční uzávěrce na základě celkového počtu uvařených (tj. skutečně spotřebovaných) jídel, lze vyúčtovat došlé zálohy proti evidovaným předpisům již v potřebném analytickém členění – 324 // 315/AE
- Tak se za všech podmínek zajistí, že jsou vždy uhrazeny režie a nedoplatek zůstává na „účtu“ za stravné
- Tzn., že problém s rozdělováním plateb zcela přestane existovat, pokud bude účtováno na jeden účet 324, přičemž analytické členění může být zachováno u účtu 315 (rozdělení předpisů) - evidence tak bude přehledná a jednoduchá.
- Stav účtu 324 i jeho obraty v období budou vždy odpovídat stavu přeplatků/nedoplatků v programu Stravné.
- Stav účtu 315 bude vždy k poslednímu dni v měsíci nulový – účet je jen pomocný kvůli správnému zachycení pohledávky v účetnictví.

Podívejme se opět na doporučené řešení na příkladu:

Příklad: Školní jídelna pro evidenci přeplatků a nedoplatků strávnicků používá účet 324 bez analytického členění (účet 315 slouží jen jako účet pomocný, avšak dodržíme jeho použití doporučené ve zmiňované publikaci):

Pro jednoduchost máme v evidenci stravného jednoho dětského strávnicka (HČ), který platí 1 Euro za oběd + režie 0,50 Euro. V měsíci bylo 20 stravných dní. Celkový předpis pro strávnicka k úhradě činí $1,5 \times 20 = 30$ Euro. Strávnick tak zaplatí za stravovaný měsíc 30 Euro a tyto peníze posílá jednou společnou platbou. Účtování ve školní jídelně vypadá takto:

1. Předpis za stravné	20,-	315/10 // 602/AE
2. Předpis za režie	10,-	315/50 // 602/AE
3. Platba od strávnicka za stravné i režie	30,-	221 // 324
4. Zúčtování zálohy za stravné i za režie (1x v měsíci)		
ve shodné výši předpisů zúčtovaného podle bodu 1.	30,-	324 //
	20,-	// 315/10
	10,-	// 315/50

Příklad umožňuje rozdělení předpisů na analytiky účtu 315 dle např. Měsíčního hlášení v programu Stravné. Zároveň však neobsahuje rozdělení plateb na účtu 324, které je zde zcela zbytečné a složité.